

Tuberkulose.Tuberkulintest: Mantoux - metode. test: Quantiferon TB-Gold, T-spot TB.

IGRA

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Retningslinje
Sist endret: 11.05.2023

1. HENSIKT

Anvendes for å kunne påvise om en person er tuberkulosesmittet.

Mantoux: en hudtest. Mantoux etterfulgt av IGRA ved positivt resultat, er likestilt med kun IGRA i alle aldersgrupper.

En positiv tuberkulintest betyr at personens immunforsvar har reagert mot visse antigener fra mykobakterier. Kan være følge av smitte med tuberkulosebakterier, atypiske mykobakterier eller gjennomgått BCG-vaksine.

Personer med tidligere vesikuløs eller lymfangitisk reaksjon skal fritas for gjentatt undersøkelse. De bør i stedet tilbys IGRA.

IGRA: Interferon-Gamma Release Assays. Blodprøve som etter hvert har erstattet tuberkulintesten.

Har langt større spesifisitet enn tuberkulintesten, men kan ikke skille mellom aktiv og latent tuberkulose.

2. ANSVAR

Sykepleier eller lege med spesiell opplæring i å sette testen.

3. FREMGANGSMÅTE

3.1 Setting

Setting av Mantoux krever god opplæring og trening og utføres av sykepleier med opplæring i dette ved bedriftshelsetjenesten, på sengepost for infeksjonssykdommer eller av tuberkulosekoordinator.

Testen settes på midtre del av venstre arms overside.

Lokalbedøvelse med Lidocain-Prilocain, for eksempel EMLA-plaster, kan brukes.

Setting av Mantoux bør skje på mandag, tirsdag eller fredag for å unngå avlesning på helg.

Tuberkulosekoordinator kan kontaktes for setting, telefon 901 51 067.

3.2 Avlesning

Avlesning foretas av opplært sykepleier eller lege. Tuberkulosekoordinator kan kontaktes for avlesning.

Avlesningen skal skje etter 3 døgn. (72 timer)

Kun hevelsen (indurasjonen)avleses på tvers av armen.

3.3 Tolkning

Tolkningen foretas av den som avleser i samarbeid med rekvirerende lege.

Positiv test er en indurasjon (hevelse) som måler 6 mm eller mer.

3.4 Dokumentasjon

Resultatet av tuberkulintesten føres i pasientens journal som følger:

«dato satt – PPD 2 t.u – batchnummer som står på hetteglasset – dato avlest – antall mm – signatur». V eller L markeres ved vesikuløse eller lymfangitiske reaksjoner.

4. IGRA

Quantiferon TB-test (QFT), er den blodprøven som brukes mest i dag, og er en av to IGRA tester som er tilgjengelige for diagnostikk av tuberkulose. Testene er spesielt et verktøy for påvisning av latent tuberkulose, men spiller også en rolle som supplement ved aktiv sykdom.

QFT anbefales som første valg og kan benyttes uten å ta Mantoux test først. Prøven bestilles elektronisk, og analyseres ved SiV.

Den andre IGRA testen heter T-Spot TB.

Testen anbefales tatt sekundært til en inkonklusiv QFT, spesielt hos personer med immunsvekkelse, og evt. ved negativ QFT dersom det foreligger sterk mistanke om tuberkulose sykdom.

Ta kontakt med mikrobiolog/mikrobiologisk avdeling på forhånd, telefon 33342745 for prøvetaking og innsending.

5. INTERNE REFERANSER

[1.6.1.17.16](#)   [Tuberkulose - diagnostikk, behandling og oppfølging](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

[Tuberkuloseveilederen](#)

[Tuberkuloseforskriften](#)

7. VEDLEGG

